خبر

«هایپررئالیسم و رد پا» در موزه هنرهای معاصر تهران

نمایشگاه‌های «رد پا ـ درنگی بر مراوده هنرمند و جهان پیرامون» و «هایپررئالیسم: از تصویر تا واقعیت» با حضور مسئولان و هنرمندان در موزه هنرهای معاصر تهران افتتاح شد. عبادرضا اسلامی‌کولایی، رئیس موزه هنرهای معاصر تهران در این مراسم با اشاره به برگزاری این دو نمایشگاه گفت: امیدواریم که بتوانیم در یک جریان فرهنگی و هنری به‌صورت مستمر فعالیت کنیم. خوشحالم که امروز میزبان دکتر جمشید ناصری، همسر زنده‌یاد منیژه میرعمادی هستیم که آثار گرانبهایی را که از عرصه هنر گردآوری کرده بودند به موزه هنرهای معاصر تهران اهدا کردند. ۶۹۶ اثر از مجموعه گردآوری شده توسط منیژه میرعمادی و جمشید ناصری در سال ۱۳۹۹ به موزه هنرهای معاصر تهران اهدا شد که ۱۲۱ اثر از این مجموعه در سال ۱۴۰۰ در اختیار موزه هنرهای معاصر صنعتی کرمان قرار گرفت. در نمایشگاه هایپررئالیسم: از تصویر تا واقعیت که مروری بر آثار پست‌مدرن گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران است، ۳۳ اثر و در نمایشگاه رد پا ـ درنگی بر مراوده هنرمند و جهان پیرامون ۲۹ اثر خارجی و ۵۴ اثر ایرانی گنجینه موزه به نمایش گذاشته شده است که تا چهارم تیرماه ادامه دارد. این نمایشگاه با حضور هنرمندانی ازجمله عباس مشهدی‌زاده، طاهر شیخ‌الحکمایی، مژده طباطبایی، صداقت جباری، بهنام کامرانی و... افتتاح شد.

«جام جم» حواشی تولید یک فیلم

موج ضدایرانی روی

روند تخریب فرهنگی دوران استع

جلد کتاب، خواندن لولیتا در کنار عکس اصلی

عطیه عیار
نویسنده

مدتی پیش عکس‌هایی جنجالی از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران منتشر شد که نشان می‌داد دانشجوهای دختر بی‌حجاب در حال تردد هستند. این موضوع در فضای مجازی باعث حرف و بحث شد تا این‌که عکس دیگری منتشر گردید که ثابت می‌کرد عکس اول جعلی بوده است. درواقع عکس مذکور، سردر دانشکده فلسفه دانشگاه لاساپینزا در ایتالیا بود که با تغییر دکوراسیون و المان‌های معماری تبدیل به دانشکده ادبیات تهران در سال ۱۳۷۴ شده بود. به غیر از سردر، در راهرو و فضاهای دیگر دانشکده فلسفه هم پوسترهایی با اشعار و نوشته‌های فارسی و طراحی معماری اسلامی بر دیوارها نصب شده بود. این تغییرات در تعطیلات عید پاک از ۶ تا ۱۰ آوریل و در ساختمان خالی دانشکده انجام شده بود تا آنجا را برای ساخت فیلمی اقتباسی و ضدایرانی از کتاب‌خواندن لولیتا در تهران آماده کنند.

خواندن لولیتا در تهران نوشته آذر نفیسی کتابی است که سال ۲۰۰۳ در آمریکا منتشر شده و تابه‌حال به ۳۲ زبان ترجمه شده و حتی در دانشگاه‌های آمریکا تدریس می‌شود اما این کتاب درباره ایران چه دارد که تا این حد مورد اقبال و توجه نظام سلطه قرار گرفته؟

لولیتا در واقعیت

سال ۱۹۴۸، فرانک لاسال که به اتهام تجاوز به دختران کم‌سن چندسالی را در زندان سپری کرده و به‌تازگی آزاد شده بود، دختری ۱۱ ساله به نام سالی هورنر را دزدید. فرانک برای این‌که دستگیر نشود با سالی از شهری به شهر دیگر مسافرت می‌کرد. در خارج از محل اقامت‌شان به همه می‌گفت ناپدری دخترک است و در خلوت به او تجاوز می‌کرد. این قضیه نزدیک دو سال ادامه داشت تا یک روز در نبود فرانک، سالی به خانم همسایه پناه می‌برد و ماجرا را برایش تعریف می‌کند. همسایه هم با پلیس تماس می‌گیرد. فرانک دستگیر می‌شود و پلیس سالی را نزد مادرش که دو سال در جست‌وجوی او بوده، بازمی‌گرداند اما زندگی به هیچ‌وجه برای سالی هورنر مثل سابق نشد. گذشته از شرایط دردناک جسمی و روحی، پس از بازگشت هم در محل زندگی و مدرسه‌اش انگشت‌نما بود. همکلاسی‌هایش به همین دلیل به او توهین می‌کردند و مادرش هم می‌گفت سعی می‌کند او را ببخشد. سرنوشت درهرحال روی خوشی به سالی نشان نداد، چنانچه در ۱۷ سالگی در یک تصادف کشته شد.

لولیتا؛ عروسک غمگین

داستان غم‌انگیز سالی در خاطره جمعی فراموش شد اما یک‌سال بعد از مرگش کتابی منتشر شد که بعدها در زمره یکی از معروف‌ترین کتاب‌های ادبیات جهان قرار گرفت؛ لولیتا اثر ولادیمیر ناباکوف. این کتاب سال ۱۹۵۵ تابوشکنی بزرگی کرد. از طرفی اهل فن معترفند که این کتاب از نظر ادبی بسیار غنی و شاعرانه است و به همین دلیل همواره مورد توجه منتقدان بود. شباهت داستان لولیتا با ماجرای سالی هورنر به حدی بود که بسیاری از منتقدان معتقدند ناباکوف با الهام از این واقعه، لولیتا را نوشته است.

لولیتا داستانی از زبان یک استاد ادبیات با نام مستعار هامبرت هامبرت است که ماجرای عشق نافرجام خود را برای دختری جوان تعریف می‌کند. این استاد به‌دلیل قتل محکوم به اعدام شده و زندگی‌نامه خود را در نامه‌ای نوشته اما پیش از موعد اعدام به‌دلیل سکته قلبی در زندان فوت می‌کند. هامبرت مردی بود که در نوجوانی عشقی نافرجام به دختر همسایه‌شان داشت و دختر نوجوان به‌دلیل بیماری می‌میرد. این موضوع باعث علاقه غیرعادی هامبرت به دختران نوجوان می‌شود.

در بزرگسالی مستاجر زنی بیوه می‌شود و به اجبار با وی ازدواج می‌کند. هامبرت درواقع عاشق دولورس، دختر نوجوان این زن شده بود و برای این‌که بتواند کنار او باشد با این ازدواج موافقت می‌کند. پس از کشته‌شدن مادر دولورس در یک تصادف، هامبرت دخترک را به شهری دیگر می‌برد. او تمام مدت سعی داشته با دختر رابطه جنسی برقرار کند اما به دلایل مختلف موفق نمی‌شود. تا این‌که یک شب دختر بیمار می‌شود و هامبرت او را به بیمارستان می‌برد. وقتی بعد از چند ساعت دنبال دولورس می‌رود متوجه می‌شود دختر فرار کرده است. چند سال بعد نامه‌ای از دولورس دریافت می‌کند که با استاد تئاتر دوران مدرسه‌اش گریخته بوده و اکنون حامله است. پدر بچه او را رها کرده بوده و دولورس در شرایط بد مالی بود. هامبرت سراغ دختر می‌رود و با دیدن شرایط او، عصبانی با سلاحی سراغ پدر بچه می‌رود تا او را بکشد و بعد با دولورس فرار کند اما بعد ارتکاب قتل، دستگیر و محکوم به اعدام می‌شود. دولورس هم هنگام زایمان از دنیا می‌رود.

عروسک ممنوعه

لولیتا در دهه ۵۰ میلادی، داستانی پر از تابو بوده است. برای همین پنج ناشر در آمریکا حاضر به انتشار آن نشدند و ناباکوف اولین نسخه آن را در فرانسه منتشر کرد. منتقدان بسیاری این کتاب را اروتیک (دارای محتوای شهوانی) معرفی کرده‌اند اما عده‌ای نیز معتقدند که این کتاب این روزها در زمره محتوای پدوفیل (علاقه جنسی یک بزرگسال به کودکان نابالغ) دسته‌بندی می‌شود. ناباکوف، نویسنده روسی‌الاصل این کتاب، به جز لولیتا، داستان‌های ساختارشکنانه و اعتراضی هم دارد. او اوایل جوانی همراه خانواده، شوروی را پس از انقلاب بلشویکی ترک کرد. در دوران حکومت شوروی هم چاپ کتاب‌هایش ممنوع بود، ازجمله همین لولیتا و کتاب دعوت به مراسم گردن‌زنی. دعوت... در فضایی کافکایی و سوررئال به شوروی سابق و شرایط سیاسی آنجا طعنه می‌زند.

شخصیت این کتاب، یک زندانی به نام سینسیناتوس سی است که به جرم شفاف نبودن یا تفاوت با دیگران قرار است اعدام شود. این رمان ۲۰ سال پیش از لولیتا نوشته شده است.

شورش جاعلان

کتاب‌های ناباکوف به‌خصوص کتاب‌های انگلیسی‌زبان وی که الان در مدارس و دانشگاه‌های کشورهای مختلف تدریس می‌شود، روزگاری به‌دلیل محتوای غیرعرفی حتی در آمریکای شمالی و جنوبی ممنوع بود. به مرور ممنوعیت‌ها رفع شد و همه دنیا این کتاب را در فهرست کتاب‌های محبوب قرار دادند. در ایران اما همواره کتابی ممنوعه بود و فقط یک‌بار پیش از انقلاب مرحوم ذبیح‌ا... منصوری آن را به فارسی ترجمه کرد که به‌دلیل سبک خاص ترجمه‌اش، ترجمه معتبر و وفاداری محسوب نمی‌شود. ترجمه جدیدتر آن هم در افغانستان انجام و منتشر شد. رویکرد ضدشوروی ناباکوف و همچنین برداشت سیاسی که از این کتاب ممنوعه‌اش می‌توان درک کرد، باعث شد یکی از استادان سابق دانشگاه‌های ایران در رشته ادبیات به نام آذر نفیسی بخواهد از ناباکوف و ممنوعه‌هایش برای تحقیر و سرکوب شرایط ایران پس از انقلاب اسلامی استفاده کند.

لولیتا چگونه در تهران متولد شد؟

آذر نفیسی، نویسنده و زاده ۱۳۳۴ است. پدرش احمد نفیسی شهردار تهران و مادرش نزهت نفیسی یکی از اولین زنان نماینده مجلس بود. نفیسی سال ۵۷، پس از اتمام تحصیلات تکمیلی در خارج از کشور، به ایران بازگشت و در دانشگاه تهران مشغول تدریس زبان و ادبیات انگلیسی شد. بعد از تصویب قانون حجاب به‌دلیل مخالفت با این قانون از ادامه فعالیت در دانشگاه منع شد. دو سال بعد (۱۳۶۰) در دانشگاه علامه طباطبایی مشغول تدریس شد. همزمان در نشریات مختلفی مانند کلک، اعتماد، کیهان فرهنگی و... هم به نقد و معرفی داستان‌ها و رمان‌های جهان می‌پرداخت. او در مورد جهان داستان‌های ناباکوف مطالعه و سال ۷۳ هم کتابی در این مورد منتشر کرد. سال ۷۴ از دانشگاه علامه استعفا و سال ۷۶ برای همیشه به آمریکا مهاجرت کرد. در فاصله این دو سال با هفت نفر از دانشجویان قدیمی و به قول خودش مطمئن، کلاسی برای بررسی آثار ادبی جهان و مطالعه ادبیات و داستان‌نویسی داشت که هر پنجشنبه تحت هر شرایطی این کلاس برگزار شد. ماجرا و خاطرات این کلاس‌ها، توصیف دانشجوها و حرف‌ها و کنش‌های آنها را چند سال بعد در سال ۲۰۰۳ (۱۳۸۲) در کتابی به اسم لولیتاخوانی در تهران در آمریکا منتشر کرد. این کتاب یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های آمریکا شد و تحسین‌های بسیاری را از سوی منتقدان ادبی دریافت کرد. حتی سال ۲۰۱۱، براساس این کتاب اپرایی در مدرسه موسیقی مریلند با نظارت خود نفیسی اجرا شد.

وقتی در افکار و گفته‌های نفیسی بیشتر دقیق می‌شویم، به نکته تلخی برمی‌خوریم. آذر نفیسی زاده ایران و از نسلی ایرانی است اما هیچ عرق ایرانی ندارد. او در خلال کتاب خواندن لولیتا... بارها به فرهنگ و تمدن ایرانی تاخته و آن را تحقیر کرده است؛ فرهنگ و تمدنی که قرن‌ها و هزاره‌ها پابرجا بوده، مثل رودی خروشان و روان، از میان سنگ‌ها و صخره‌ها راه باز کرده و راکد نبوده است. خطای دید بسیاری از افراد مخالف حکومت جمهوری اسلامی در همین است که بسیاری از سنت‌ها و رفتارهای ملی و عقاید مذهبی را ناشی از انقلاب ۵۷ می‌دانند. حال آن‌که انقلاب اسلامی بر بستر فرهنگ ایرانی-اسلامی شکل گرفته؛ این رفتارها و عقاید چه خوب و چه بد، از آن خود مردم بوده و نه حاصل یک حکومت نسبتا نوپا. شاید اشکال کار اپوزیسیون همین باشد که در هر حوزه‌ای کاربلد باشند، از تاریخ و فرهنگ ایران اسلامی غیر از روایت‌های غربی و باستان‌پرستانه هیچ نمی‌دانند و دوری‌شان از اندیشه ایرانی باعث شده جامعه ایرانی را هم نشناسند و بدون تجربه زیسته نظر بدهند. طبیعتا از کسی که آرمانشهر را در غرب جست‌وجو می‌کند، در دوران نوجوانی به خارج از ایران رفته و پیش از آن هم در خانواده‌ای با سبک زندگی خاص بزرگ شده، نمی‌توان انتظار داشت کُنه جامعه ایرانی را بشناسد. نتیجه این می‌شود که در کتاب‌هایش این بستر فرهنگی را منکوب می‌کند. همین می‌شود که حمید دهباشی به او می‌گوید مترجم آمریکایی‌ها.

لولیتا، سمبل بردگی

«خواندن لولیتا در تهران» ظاهرا کتابی است درباره ادبیات و داستان‌های معروف جهان. چنان که گفته شد در برخورد اول نفیسی در این کتاب خاطرات خود در ایران پساانقلاب را در چهار فصل تعریف کرده است: لولیتا، گتسبی، جیمز و آستن. هر یک از این فصل‌ها با یکی از مراحل زندگی نفیسی عجین شده و در کنار بررسی داستان‌های مختلف در هر یک از آنها، از زندگی و خاطرات و تجربیات خود با زاویه‌دیدی کاملا شخصی و قشری سخن می‌گوید. در بخش لولیتا، نفیسی به شرح چگونگی شروع این کلاس خصوصی و ماجراهایی که به عنوان استاد زن پس از انقلاب داشته، می‌پردازد. در این بخش، با ارجاع به «داستان‌های هزار و یک شب»، «لولیتا» و «دعوت به گردن‌زنی»، با روایت‌های برساخته در محور سرکوب، زندانی و زندان‌بانی در می‌گوید.

به‌زعم او همه زنان ایرانی به نوعی لولیتا هستند که اسیر دست مردان شده‌اند و رژیم انحصارطلب آنها را به بردگی گرفته و بر آنها سوار شده است. در فصل گتسبی، کتاب فلش‌بکی به دوران انقلاب دارد. نفیسی در این بخش ضمن اشاره به کتاب «گتسبی بزرگ» و آثار مایک گلد، از آرزوهای جوانانی می‌گوید که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و روی کار آمدن به قول او متحجرین برباد رفتند. فصل جیمز (براساس نام هنری جیمز) دوران جنگ تحمیلی را تعریف می‌کند. این فصل شرح دورانی است که تعدادی از اساتید دانشگاه‌ها به خصوص استادان خانم به دلیل اختلاف عقیدتی از تدریس منع می‌شوند. به گفته نفیسی رژیم‌های توتالیتر با

پوستر فیلم قبلی کارگردان اسرائیلی با بازی گلشیفته فراهانی

تصویر تغییر سردر دانشکده فلسفه ایتالیا به دانشکده ادبیات تهران

تغییر فضای داخلی دانشکده فلسفه ایتالیا

دیوارنگاره

دیوارنگاره میدان ولی‌عصر(عج) برای روز معلم

دیوارنگاره میدان ولی‌عصر(عج) به مناسبت روز معلم و گرامیداشت معلمان عزیز کشورمان با شعار «راه آینده با تو شد روشن» نصب و رونمایی شد. در توضیح دیوارنگاره راه آینده با تو شد روشن آمده است:

«عارفان علم عاشق می‌شوند/ بهترین مردم معلم می‌شوند/ عشق با دانش متمم می‌شود/ هرکه عاشق شد معلم می‌شود/ روز معلم مبارک». طراحی گرافیک این دیوارنگاره را محمد تقی‌پور و طراحی نوشتار آن را مجتبی حسن‌زاده انجام داده است. دیوارنگاره میدان ولی‌عصر(عج) محصول خانه طراحان انقلاب اسلامی است و به مناسبت‌های مختلف تغییر یافته و رونمایی می‌شود.

اجرا

قربانی وارد کورس کنسرت‌ها شد

تور کنسرت‌های جدید علیرضا قربانی در فصل اول خود از نیمه اردیبهشت تا پیش از آغاز ماه محرم در شهرهای تبریز، رشت، گرگان، کرمان، یزد، شیراز، تهران و جزیره کیش برگزار خواهد شد. اولین کنسرت از این تور، ۱۶ و ۱۷ اردیبهشت ساعت ۱۹ و ۲۲ در سالن فخرالدین اسعدگرگانی شهر گرگان برگزار می‌شود. در این تور کنسرت‌ها رپرتواری از آثار جدید علیرضا قربانی از ساخته‌های علیرضا افکاری و حسام ناصری با مدیریت هنری حسام ناصری و با حضور هنرمندان تراز اول موسیقی کشور روی صحنه خواهد رفت.

قطعات رپرتوار این کنسرت‌ها ترکیبی از محبوب‌ترین قطعات علیرضا قربانی و آثار جدید این خواننده صاحب‌تاثیر موسیقی ایران است که همچون گذشته در فضایی عاشقانه و اجتماعی تقریر یافته و می‌توان این کنسرت را در راستای کنسرت «با من بخوان» از کنسرت‌های موفق علیرضا قربانی دانست.

در این مجموعه آثار تلاش شده که از آثار شاعرانی همچون احمد شاملو، امیرخسرو دهلوی، حسین منزوی، حسین غیاثی و همچنین بهره‌مندی از آثار بزرگان ادبیات ایران ترکیبی شایسته برای مخاطبان موسیقی ایران فراهم شود.

رویداد

انتشار فراخوان جشنواره «نوای مهر»

فراخوان حضور هنرمندان برای شرکت در دومین دوره جشنواره بین‌المللی موسیقی «نوای مهر» اداره کل امور هنری بنیاد شهید و امور ایثارگران منتشر شد.

دومین دوره جشنواره بین‌المللی موسیقی نوای مهر به دبیری فرهاد مختاری و مشارکت استادان و هنرمندان توسط اداره‌کل امور هنری بنیاد شهید و امور ایثارگران (گروه شاهد) برگزار می‌شود. این جشنواره طی دو مرحله برگزار خواهد شد: در مرحله اول هنرمندان باید آثار خود را به‌صورت تصویری ضبط و در موعد مقرر همراه با مدارک مندرج در فراخوان به دبیرخانه جشنواره ارسال کنند.

در مرحله دوم، پس از بررسی و ارزیابی آثار توسط هیات داوران، از منتخبین برای شرکت در مرحله نهایی و اجرای صحنه‌ای در جشنواره دعوت به عمل خواهد آمد.

جشنواره موسیقی نوای مهر در دو بخش «مسابقه ایران» و «بخش بین‌الملل» (شامل آواز جمعی، موسیقی ملی، موسیقی جهانی و سبک آزاد) برگزار می‌شود.